Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
23 januari 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2025/320920

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir.Openbaar Vervoer en Spoor
Veiligheid en Goederen

Beslistermijn
23-01-2025

Bijlage(n)
2

Aan Staatssecretaris

nota

Beslisnota beantwoording vragen van het lid Van Duijvenvoorde (FVD) over het structureel voorrang verlenen aan militaire transporten op het spoor

Aanleiding
Op 15 december 2025 is door Tweede Kamerlid Van Duijvenvoorde (Forum voor Democratie) een aantal vragen gesteld n.a.v. een artikel in het Algemeen Dagblad over de voorgenomen wijziging van het Besluit capaciteitsverdeling in het kader van militaire mobiliteit.[1] Middels deze nota wordt u gevraagd bijgaande brief met de antwoorden op de gestelde vragen te ondertekenen. Parallel wordt de Minister van Defensie middels een nota ter informatie geïnformeerd over de beantwoording van de vragen. De vragen dienen bij voorkeur voor het einde van kerstreces van de Tweede Kamer beantwoord te worden.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van de antwoorden aan de Tweede Kamer.

Kernpunten
Er zijn 17 vragen gesteld door het lid van Duijvenvoorde. De vragen gaan voornamelijk over de (democratische) legitimiteit van de voorgenomen wijziging. Zo wordt gevraagd naar de werkingsduur en de rechtvaardiging van de voorgenomen wijziging, belangenafwegingen en verband met NAVO-activiteiten.

Krachtenveld
Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Toelichting
Werkingsduur en mate van tijdelijkheid (vragen 3, 4)
Er wordt gevraagd of het kabinet voornemens is om militair treinverkeer structureel voorrang te geven en of deze maatregel niet tijdelijk maar permanent van aard is. U geeft aan dat de maatregel een vaste plek krijgt in de capaciteitsverdelingsregels en dat u niet voornemens bent om structureel voorrang te verlenen aan militaire transporten, maar alleen in specifieke situaties.

[1] Algemeen Dagblad, 15 december 2025 (www.ad.nl/binnenland/leger-krijgt-in-2026-voorrang-treinen-rijden-de-komende-twee-uur-niet-want-er-is-een-militair-transport~ac0bd547/).

Belangenafweging (vragen 5, 6, 7, 12, 13, 16)
U wordt gevraagd naar de verhouding van de voorgenomen wijziging tot reguliere mobiliteit. Ook wordt gevraagd naar de afwegingen die gemaakt werden bij totstandkoming van de voorgenomen wijziging. U geeft aan dat het de bedoeling is om de maatschappelijke impact, bijvoorbeeld op reizigersverkeer, te beperken. Daarnaast geeft u aan dat u op basis van de oplopende geopolitieke spanningen de totstandkoming en de toepassing van de voorgenomen wijziging gerechtvaardigd vindt.

Verband met NAVO-activiteiten en vermeende militaire agenda's (vragen 8, 9, 10, 11)
U wordt gevraagd naar het verband tussen de voorgenomen wijziging en verplichtingen die voortvloeien uit NAVO-verband en besluitvorming in het kader van internationale militaire operaties. U geeft aan dat de voorgenomen wijziging niets verandert aan het militair vervoer dat nu al plaatsvindt over het spoor en dat u gezien de ervaringen die de afgelopen jaren met militaire transporten zijn opgedaan (onder de huidige regelgeving is het niet mogelijk om voldoende capaciteit voor militaire transporten te verzekeren) de wijziging gerechtvaardigd vindt. Ook geeft u aan dat u de Kamer op de hoogte houdt van nieuwe ontwikkelingen aangaande internationale en Europese besluitvorming over militaire mobiliteit.

Democratische controle (vragen 14, 15, 17)
U wordt gevraagd naar de manier waarop (objectief) bepaald wordt dat een militair transport urgent is en de controle op besluitvorming door de Kamer. U verwijst voor de criteria naar de Nota van Toelichting en voor de besluitvorming naar de voorhangprocedure, waarin beide Kamers in de gelegenheid zijn om vragen te stellen en hun mening te geven over de voorgenomen wijziging.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beantwoording Kamervragen Van Duijvenvoorden (FvD) over voorrang voor urgente militaire transporten	Beantwoording van de gestelde vragen.
2	Oplegbrief Beantwoording Kamervragen Van Duijvenvoorden (FvD) over voorrang voor urgente militaire transporten	Begeleidende brief bij beantwoording van de gestelde vragen.